Colom, per què no pot ser català?

Autor:
Data de publicació: 05-08-2008

Bilbeny assegura que té els documents que confirmen la catalanitat de Colom

L'origen de Cristòfor Colom sempre s'ha posat en dubte. La versió més arrelada i que tots coneixem és que l'home que va assegurar que per l'oest s'arribava més ràpid a les Índies que no pas per l'est, però que es va topar i descobrir el continent americà, era d'origen genovès. I que la Pinta, la Niña i la Santa Maria havien salpat d'una població anomenada Palos abans de topar-se per primer cop amb el Nou Món.

Aquesta és la creença més generalitzada perquè així ens ho han ensenyat i perquè donem per suposat que això se sostenta amb documentació històrica que ho hauria d'acreditar. Però, no tothom segueix la doctrina general i en Jordi Bilbeny (Arenys de Mar, 1961), filòleg i historiador, defensa la catalanitat de la descoberta d'Amèrica.

La seva és una teoria de la manipulació que, si ens la creiem com ho fem dels llibres d'història que aprenem a l'escola, explica perfectament la catalanitat de Colom i que el Pals d'on van salpar les tres naus que van descobrir Amèrica era el del Baix Empordà. De paraula, Bilbeny assegura que té els documents que ho confirmen, cosa que no diuen els llibres de text. Creure una o altra cosa és qüestió de fe. I no està sol, sinó que hi ha molts d'altres historiadors, com Teresa Baqué, que comparteixen teoria.

Jordi Bilbeny ha dibuixat un cercle que a mesura que ha anat fent els descobriments diu anar tancant. Ahir, aquest diari informava de l'anunci fet per la Fundació d'Estudis Històrics de Catalunya que ha trobat documents que proven que el Pals baixempordanès tenia port els segles XVI i XVII. Per Bilbeny, aquesta ha estat la base de la seva investigació des de fa 20 anys i assegura que té referències del port de Pals des del segle X fins el XVIII que es fan en textos que documenten ràtzies d'àrabs que desembarcaven a Pals i baixaven cap a Barcelona o d'altres amb gravats on apareixen embarcacions que fondejaven enfront de la platja: "No era un port artificial ni hi havia cap escullera. Els vaixells ancoraven".

D'aquesta manera, el Palos es converteix en Pals, i més quan afirma que Palos de Moguer -el poble andalús d'on es diu que van sortir les tres embarcacions en el primer viatge- no ha existit mai i que el Palos que existeix, de la Frontera, a Huelva, no es correspon amb la població fortificada i vila de nobles que apareix en les cròniques. De fet, diu que els gravats d'aquest suposat Palos correspon amb Pals.

Aclarida la localització, arriben els protagonistes. Colom era de Barcelona i va lluitar a la Guerra Civil catalana al costat de Iañes Pinzón, els coneguts germans Pinzón, portuguesos, que ha trobat documentats a Palau-saverdera i Hostalric i que es van unir a la recerca de la nova ruta a les Índies.

Del cartògraf i capità de la nau Santa María, Juan de la Cossa, Bilbeny sosté que és Joan de Cossa, de Castelló d'Empúries. La relació amb aquesta zona de la Costa Brava també la troba en la segona flota que va a Amèrica, en què hi és Pere Bertran de Margarit, de Castell d'Empordà, o que el Comte d'Empúries, senyor de la vila de Pals, és l'únic que les cròniques recullen que cabalcava al costat de Colom i dels Reis Catòlics. Més relacions són el matrimoni de Jaume Colom -Diego Colom en la història oficial- es va casar amb Isabel de Gamboa, filla de Martí de Gamboa, capità de la fortalesa de Torroella de Montgrí.

Aquí no s'acaben les vinculacions, però són les més destacades que explicarien que Pals i Catalunya van ser l'origen del descobriment del Nou Món. Per Bilbeny, la censura estatal es va encarregar d'esborrar-ho tot i esvair la catalanitat d'Amèrica.

Descarregueu l'article en PDF

http://www.diaridegirona.cat/secciones/noticia.jsp?pRef=2008080900_22_281115__Ultimadeldia-catala